

DISPONIBELT

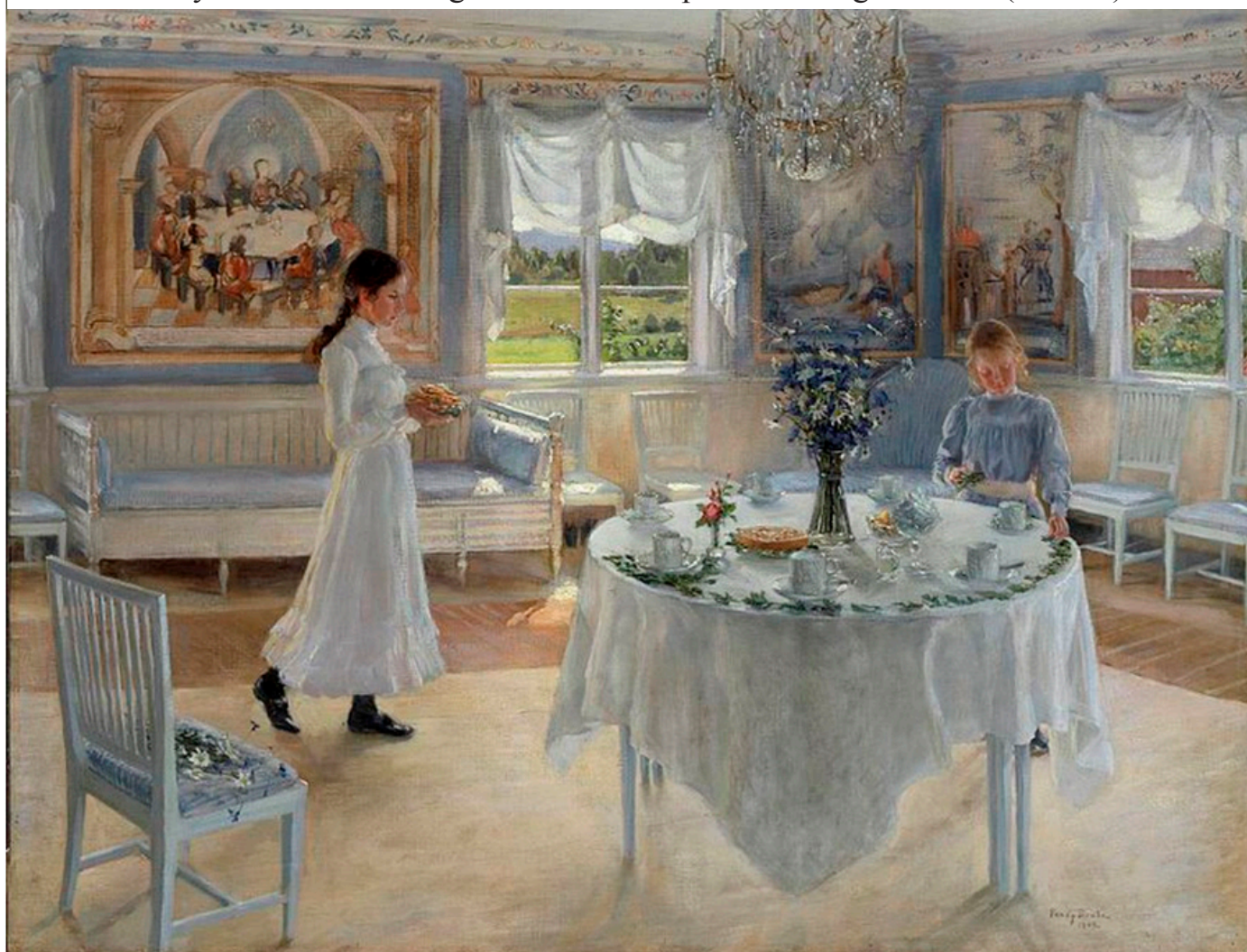
Medlemsblad för DIS-Bergslagen – regionförening till DIS.

Verksamhetsområde Bergslagen/Mälardalen.

Nr 2 - 2014

Bråfors bergsmansby med dess berömda målningar, av vilka några syns på Fanny Brates "Namnsdag". Den är målad på övervåningen i huset (se sid 9).

DIS-Bergslagen – adress, lokal, funktionärer m.m.

DIS-Bergslagen
c/o Elsmarie Strömberg
Kristinagatan 16
724 61 Västerås

Internet:
www.dis-bergslagen.se

E-post:
styrelsen@dis-bergslagen.se

Styrelsen:

Brage Lundström, ordförande
Södra Allégatan 20, 722 14 Västerås.
Tel 021-14 33 61.
e-post: brage.lundstrom@telia.com

Elsmarie Strömberg, sekreterare
Kristinagatan 16, 724 61 Västerås.
Mobil: 070-210 19 15
e-post: elsmarie.stromberg@gmail.com

Gerd Svensson, kassör
Svärdsliljegatan 11 B, 722 27 Västerås.
Tel 021-41 96 59. Mobil: 0735-77 18 71.
e-post: r.gerd.svensson@spray.se

Boine Nurmi, ledamot
Ekevägen 2B, 723 41 Västerås.
Tel 021-41 73 44.
e-post: boine.r@nurmi.nu

Jan Wallin, ledamot
Eklundavägen 18, 702 17 Örebro.
Tel 019-18 38 30.
e-post: g-j.wallin@telia.com

Gun Utterström, ledamot
Malmabergsgatan 79F, 723 35 Västerås.
Mobil: 070-663 60 45
e-post: gun.utt@telia.com

Åke Dahlqvist, suppleant
Gulsparsvägen 3, 731 42 Köping.
Tel 0221-150 00.
e-post: ake.dahlqvist@koping.net

Christer Hamré, suppleant
Bomansgatan 30 B, 722 20 Västerås.
Tel 021-13 15 34
e-post: ch.hamre@bredband.net

Övriga funktionärer:

Disbytbud: Boine Nurmi disbytbud.b@nurmi.nu
Adress: Se ovan

Disbytbud: Kerstin Malm kegubi60@gmail.com
Adress: Lärkvägen 4, 703 48 Örebro
Tel 019-26 05 85

Webbmaster: Elsmarie Strömberg se under Styrelsen

Redaktör: Elsmarie Strömberg se under Styrelsen

Bitr. redaktör: Brage Lundström se under Styrelsen

Faddrar:

Disgen för PC:
Bengt Hammarström
Villagatan 19, 691 41 Karlskoga.
Tel 0586-365 87. e-post: b.hammarstrom@telia.com

Jan Wallin
Eklundavägen 18, 702 17 Örebro.
Tel 019-18 38 30. e-post: g-j.wallin@telia.com

Gunnar Jonsson
Älvhagsgatan 25 661 40 Säffle
e-post: dis707@kilagenealogen.se

Disgen för Macintosh:
Sven Olby
Ragnaröksgatan 12, 723 55 Västerås.
Tel. 021-204 94. e-post: sven.olby@telia.com

Min Släkt för PC:
Daniel von Schantz
e-post: daniel.von-schantz@edu.borlange.se

Ortansvariga:

Dalarna:	Vakant
Karlskoga:	Bengt Hammarström se under Faddrar
Örebro:	Jan Wallin se under Styrelsen
KAK:	Åke Dahlqvist se under Styrelsen
Västerås:	Brage Lundström se under Styrelsen
Södermanland:	Göran Thomasson Bosättervägen 3, 633 47 Eskilstuna e-post: g.thomasson@telia.com
Karlstad:	Kjell Hasselroth Stor Ingmars väg 13, 653 46 Karlstad e-post: kjell.hasselroth@comhem.se
Sala:	Gun Utterström Malmabergsgatan 79F, 723 35 Västerås e-post: gun.utt@telia.com
Fagersta:	Kent Ramström Snödroppsvägen 19, 737 42 Fagersta e-post: kir.ramstrom@gmail.com

DISPONIBELT

Medlemsblad för DIS-Bergslagen.

Alla bidrag till bladet mottages tacksamt, det kan gälla intressanta saker som du stött på i din forskning, Disgen-tips etc.

Skicka ditt bidrag till redaktör eller bitr. redaktör.

Skribenter och medverkande i framtagandet av detta nummer:

Jan Wallin, Elsmarie Strömberg och Brage Lundström.

Ansvarig utgivare: Brage Lundström.

Ordföranden har ordet!

När detta skrivs är det knappt tre månader kvar till Släktforskar-dagarna i Karlstad. Där kommer DIS-Bergslagen att delta med en monter. Våra tre aktiva styrelseledamöter Elsmarie, Gerd och Gun samt Göran från Eskilstuna kommer att bemanna denna.

Under den senaste säsongen har dessa tre tjejer på ett utmärkt sätt skött våra allt mer besökta "Öppet Hus" i Västerås, som vi introducerade förra året. Det kan möjligtvis vara detta som gjort att det är allt fler av Dis medlemmar i Västerås som också blir medlemmar i DIS-Bergslagen.

Min förhoppning är att vi kan bygga ut det hela med att vid några mellanliggande onsdagar genomföra en eller flera studiecirkel eller träffar i att göra släktböcker och att utveckla användandet av kartor samt visa anfäders bostadsorter och flyttningar med hjälp Google Earth.

Under året har jag gjort ett antal inbundna släktböcker. Två exempel finns på Bergslagsrötter för Liza Marklund och Sven-Erik Österberg. I båda exemplen saknas släktsammanställningen i tabellform, dvs faktaunderlaget.

Under året har jag även fått tillfälle att vara guide för några bussresor utefter våra västmanländska åar, där jag berättat om de hyttor och hamrar/bruk som funnits där. Nästa inplanerade resa blir för Europaklubben i Västerås den 6 september utmed Svartån upp till Nya Lapphyttan i Norberg, och hemåt utmed Hedströmmen.

Vid dessa tillfällen har flera sagt att det är konstigt att man har åkt nära på jorden runt och tittat på intressanta saker, men att man var helt ovetande om den historia man har i sitt eget landskap.

I Västmanland finns nog ett av de förnämsta bruk som funnits i vårt land, nämligen Ramnäs bruk. Den allra äldsta delen startade som ett livgeding åt riksbildaren Gustaf Vasas änka Katarina Stenbock år 1590. Idag finns brukets handlingar på Landsarkivet i Uppsala. Det är inte gallrat eller förtecknat och därmed inte tillgängligt för forskare. Det är i sig inte bara en stor underlåtelse utan något som borde rendera en JO-anmälan av Lands- och/eller Riksarkivet.

Frågan är om man lever upp till det man skrivit på sin hemsida: *"Hos oss kan du söka dokument från medeltiden och framåt, såväl från myndigheter, organisationer som enskilda. Ett av våra uppdrag är att göra detta kulturarv tillgängligt för alla."*

Som framgår av en kortare artikel i denna tidning finns en av Ramnäs "Bruksböcker 1694 - 1700" digitaliserad av ArkivDigital. Riksarkivet borde lära sig av AD hur man tillgängliggör vårt kulturarv!

Under hösten kommer Pensionärsuniversitetet i Västerås att återuppta utbudet av de studiecirkel jag haft under några år om hyttor och hamrar och Disgen. Vid 6 tillfällen x 2 lektionstimmar har jag haft möjlighet att berätta om bergs- och järnhanteringen i vårt land. En av de mest anmärkningsvärda bristerna som finns om vår historia i detta avseende är att många aldrig hört talas om att till Västerås hamn och järnvåg invägdes upp till 5 000 ton stångjärn årligen under hundratals år.

De flesta vet att Gustav Vasa besegrade danskarna på 1520-talet i stan och att han konfiskerade katolska kyrkans egendomar vid en riksdag i Västerås 1527. Tiden därefter fram till starten av ASEA i slutet av 1800-talet är nästan okänt för de flesta.

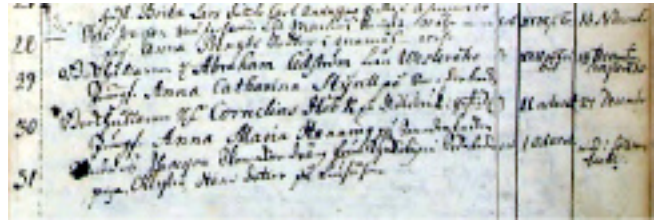
Min fromma förhoppning är att Västerås stad skulle sponsra tryckningen av en skrift om stångjärnstransporten till vägen i Västerås, på samma sätt som man gjorde för den skrift som Industrihistoriska föreningen utgav om Svartåns industrier, som jag fick förmånen att vara redaktör för. Transporten utmed Kopparbergsvägen från Tiskasjöberg (Falun) till en början med garad koppar därefter stångjärn var så omfattande att jordbruket blev lidande på grund av brist på forkarlar och oxar/hästar. Återtransporten av livsmedel med foror till bruken i upplandet hade ju samma omfattning.

Förlags- och handelsmännen i uppstäderna Västerås, Köping och Arboga spelade en stor roll för vårt lands utveckling och ekonomi. Det är ingen överdrift att påstå att tillkomsten av Stockholm och dess etablering som huvudstad var avhängigt de rikedomar som fanns i Bergslagen.

Avslutningsvis vill jag även uttrycka en förhoppning att vi ska kunna bidra till att Dis utvecklas och att vi ska kunna leva upp till de förutsättningar som det "nya Disgen 2014" kommer att skapa.

Vid ett antal möten i släktforskarklubbar där jag visat hur jag arbetar med släktböcker med Disgen och dess kartor och illustrationer har jag ofta hört deltagare säga att de ska gå över till Disgen, då de ser vilka fördelar programmet ger. Med kompletment av Lantmäteriets kartor, Landskapshandlingar, Mantalslängder, Boskapsskattelängder, Älvsborgs lösen och egna fotografier kan man göra släktforskningen mycket intressantare.

Lysnings- och Vigselavgifter samt dateringar Brage Lundström

På ovanstående bild från "Norrbärke EI:1 (1734-1812) Bild 9" kan man se olika betalalningar:

Nr 28 Erik Jonsson Mästersvän vid Mannäs Smedja 30 år och Pig. Anna Bengtsdotter i Mannäs 25 år. Han betalar 1:16. Lysning sker XVII p. Trinit. och vigsel 18 Nov.

Nr 29 Bokhållaren Ung.sv.? Abraham Cedström från Westerås och Jungf. Anna Catharina Styrell på Smedjebacken. Han betalar 3 Daler. Lysning sker XXII p. Trinit. och vigsel 18 Dec. i Västerås.

Nr 30 Bokhållaren ? Cornelius Höök på Hille bruk i Gästrikland och Jungf. Anna Maria Hanning på Smedjebacken. Han betalar 3 Dal. Lysning sker 2 advent och vigsel 27 Dec.

Nr 31 Anders Isacsson Skomakardräng från Kyrkobyn i Söderbärke och pigan Cherstin Hansdotter på Linsåsen. Han betalar 1:16. Lysning sker 1 advent och vigsel i Söderberke.

Uppslaget ovan är från Lysnings- och Vigselboken "Norrbärke EI:1 (1734-1812) Bild 5". På vänstra uppslaget står:

Bihang till Kongl: Chartae Sigillatae Förordningen af d. 14de Januari 1748 till följe af Kongl. Charta Sigillate Directionens Skrifvelse daterad d. 24 September 1759, angående Åktenskaps Lysnings Sedlar.

- Expeditions Befallningamän, Handels Betjente ifrån Städerna som sedan blifwa Commissionairer el. Factorer samt Bruks Factorer och Commissionairer, som private Inspectorer 3 Dal smt
- Sokne Handtwerkare lika med sågare och mölnare 1 Dal smt
- Hammar, Mäster Svenner samt Kärr- och Kohl Drängar lika med Smältare och Rostvändare 24 skill
- Masmästare lika med Hammar- och Mästar Smeder 1 Dal smt
- Bergsmans Söner som blifva hemma hos sina Föräldrar lika med Bonde Drängar som tillträda hemmans-bruk 16 skill
- Fattige Kohlare 8 skill

Wik d. 9 November 1759
D Gedda

Nr 29 Anna Catharina Styrell var född 11 april 1714 i Smedjebacken. Hon var dotter till organisten Peter Styrell och hans hustru Rebecca Jernbeck född 1689. Fadder var bl.a. brukspatronen Carl Wendelin vid Smedjebackens bruk. Han ägde även en tid Ramnäs bruk.

De vigs i Västerås, men det går inte att se då vigsellängd saknas för detta år.

Hur man får reda på datum för lysningarna kanske de flesta vet, men repeteras. Disgenprogrammet har en symbol för detta längst upp: **Jan 1**. Klickar man på denna kommer bilden längst ner fram. Fyll i året 1739 och sök upp ex. XVII post Trinitatis och det visar sig att det lystes första gången för Nr 28

Erik och Anna den 14 oktober 1739.

Kalender

Datum

År: 1739   Månad: 10

Mån	Tis	Ons	Tor	Fre	Lör	Sön
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Kalender
 Juliansk   Gregor.   Svensk

Märkesdagar   Beräkningar

1:a sönd i fastan
1:a söndag i Advent
10 post Trinitatis
10:e efter trefaldighet
11 post Trinitatis
11:e efter trefaldighet
12 post Trinitatis
12:e efter trefaldighet
13 post Trinitatis
13:e efter trefaldighet
14 post Trinitatis
14:e efter trefaldighet
15 post Trinitatis
15:e efter trefaldighet
16 post Trinitatis
16:e efter trefaldighet
17 post Trinitatis
17:e efter trefaldighet
18 post Trinitatis
18:e efter trefaldighet
19 post Trinitatis
19:e efter trefaldighet

Håll ordning i din egen släktdatabas!

Jan Wallin, Örebro   *DIS-fadder för Disgen*

Inledning

Den egna släktforskningen kan ses som 3 steg

1. Insamlandet av information från olika källor, forskning.
2. Registrering av all information, digitalisering.
3. Presentation av egen forskning för olika intressenter, media.

Den samlade informationen som du uppnått i steg 2 är din släktdatabas.

Du kommer själv att ha stor nytta av om den har gjorts med höga kvalitetskrav.

Även om du har för avsikt att använda den endast för eget bruk bör databasen utformas så att den helt kan förstås av en utomstående forskare. Man vet aldrig hur materialet kommer att användas senare, kanske efter ditt eget fränfälle.

Nedanstående råd om att skapa kvalitet i sin databas gäller alla oberoende av vilket släktforskarprogram som används.

Föreningen DIS erbjuder sina medlemmar att arkivera sina släktdatabaser för lång tid framöver i DIS Arkiv.

Notera källor

I all seriös forskning gäller att kunna redovisa vilka källor som använts. Det gäller alla uppgifter som man hittar och registrerar. Själv har man stor nytta av källhänvisningar när uppgifter måste kontrolleras eller kompletteras. T ex när födelseuppgift behöver kompletteras med dopvittnen, det är då lätt att söka upp källan igen.

De flesta släktforskarprogram som baseras på notiser har ett datafält där källan noteras. Bra är att själv tänka ut en struktur för hur källorna ska skrivas, Disgen-programmet ger möjlighet att skapa en strukturerad källdatabas. Det viktiga är hur textsträngen visas i käll-fältet. Det är inte nödvändigt att använda källdatabasen, men den underlättar arbetet med att strukturera.

Var noga med att källan visas i klartext utan förkortningar, använd arkivkoder endast som komplement tex inom parentes.

Här är ett exempel: Husförhörslängd Almby (T) 1846-1850 (AI:15) sid 58

Observera att det finns andra arkiv utöver kyrkoarkiven som anges på samma sätt. Information från personer som berättat eller brev från anhöriga noteras med fullständigt namn, årtal (datum) och eventuellt släktförhållande. Om flera källor använts för att stämma av en uppgift så bör alla källorna noteras.

Rätta fel - logiska tidsfel, felstavningar m m

Det är lätt att mata in annat årtal än som avses t ex 1953 istället för 1853. De flesta program där datum har angetts i ett datum-fält kan jämföra datum med datum i andra notiser och upptäcka felaktigheter. För dig som har Disgen använd Kontrollera notiser.

Sortera relationer och barn i kronologisk ordning, Kontrollera notiser hjälper dig.

Extra mellanslagstecken kan ibland orsaka problem, dessa upptäcks med Kontrollera notiser.

Använd ej förklaringar i databasens fält, t ex i Efternamns-fältet ”gift som”. Alla namn anges med ett mellanslag mellan namnen. Som förnamn anges samtliga namn enligt födelseboken därefter kan senare tillagda namn eller tilltalsnamn skrivas in med ett mellanslag som skiljetecken. Efternamn skrivs i den ordning de använts, först alltid det efternamn som personen har vid födelsen (kanske som patronymikon). För kvinnor är efternamnet vid födelsen tillräckligt men kan kompletteras med makens efternamn med endast mellanslag som skiljetecken.

Ortsnamn anges med modern (nutida) stavning. Kontrollera med att ta fram ortnamnsstatistik och sortera på ortnamn. Då upptäcker du om du använt olika stavningar för samma ort.

Dubbletter

I alla databaser, såväl släktdatabaser som andra (folkbokföring, bilregister m fl) gäller att dubletter skapar stora problem. Undvik därför att dubletter uppstår vid inmatning. Vid misstanke om att en person redan finns inmatad kontrollera detta före innan du skapar en ny personpost. Regelbundet bör du kontrollera att inga dubletter smugit sig in. Disgen har en bra sökfunktion för att hitta kandidater till dubletter, använd den. Andra program har sina egna dubblettkontroller som kan utnyttjas. Observera att det finns ingen dubblettsökning som är hundra procentig, det finns personer i resultatlistan som inte är dubletter (t ex tvillingar) och det finns riktiga dubletter som sökprogrammet inte upptäcker. Men de flesta dubletter går att åtgärda. Om du inte gjort en dubblettkontroll av din släktdatabas gör det genast.

Bilder

De flesta släktforskarprogram har funktioner för att visa bilder, porträtt, familjebilder, fastighetsbilder, miljöbilder, arkivbilder m m. Bilderna är i digital form. Viktigt att tänka på: (Forts nästa sida)

Använd en extern datamapp eller datadisk för att lagra originalbilder i full storlek.

Bildbehandla en bild, som du vill länka till släkt-databasen, med ett bildbehandlingsprogram - beskär bilden, justera färgen och det viktigaste - reducera bildens storlek i antal pixlar. Den så skapade bilden sparas i en till släktdatabasen kopplad datamapp och anges med ett nytt namn som tydligt anger personens hela namn, födelsedatum och fotots årtal. Det ska vara lätt att koppla bilden till rätt person.

Bilderna bör vara i en vanlig och komprimerande filtyp, t ex JPG

Vid säkerhetskopiering är det viktigt att bilddata-mappen hänger ihop med övriga data.

Import av släktdata

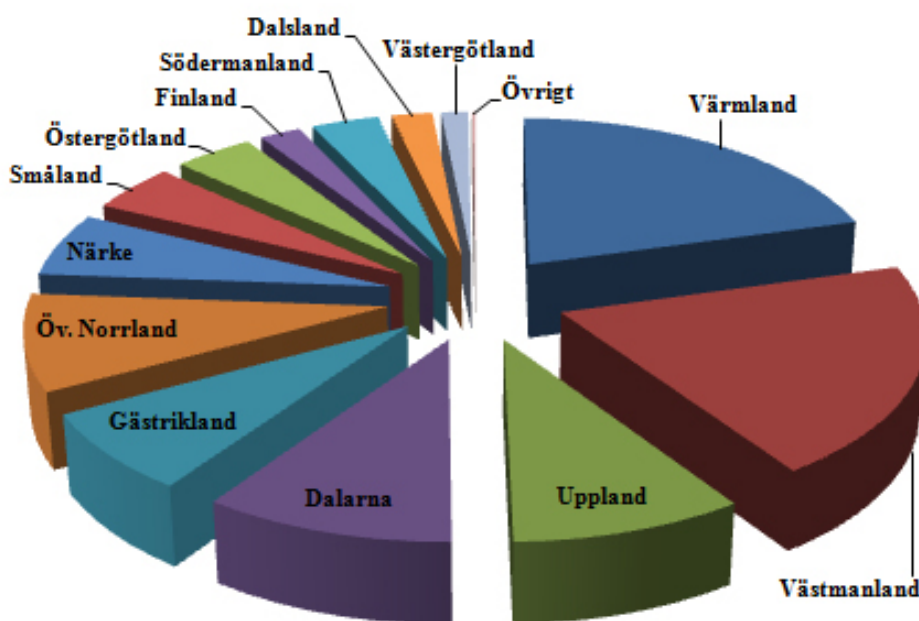
Ibland kan andra forskare (släktingar?) bidra med information från sina databaser. Då får man en GEDCOM-fil som importeras till den egna databasen. Var då noga med att rensa bort personer som du redan har för att undvika dubletter. Kontrollera all information som du fått, det underlättas om källorna i det importerade materialet finns med.

Jag kommer i oktober att behandla och diskutera dessa frågor på en tematräff "Håll ordning på din egen databas". Du som har tillfälle är välkommen.

Värmlands betydelse vad gäller stångjärnsproduktion

Privilegierat stångjärnssmide i olika landskap (skeppund bergsvikt)

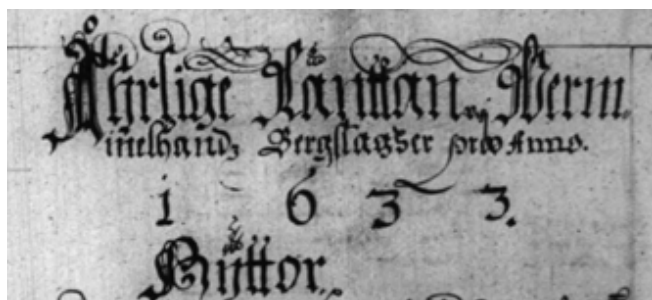
Totalt, åren 1695, 1748, 1763, 1803 och 1844

Värmland	20,6%
Västmanland	19,9%
Uppland	9,2%
Dalarna	9,9%
Gästrikland	7,5%
Öv. Norrland	9,1%
Närke	6,0%
Småland	4,5%
Östergötland	4,1%
Finland	2,1%
Södermanland	3,4%
Dalsland	2,1%
Västergötland	1,4%
Övrigt	0,2%
Totalt	100,0%

På Bergslagsrötter finns dokument som redovisar olika aspekter på Bergshantering i Värmland.

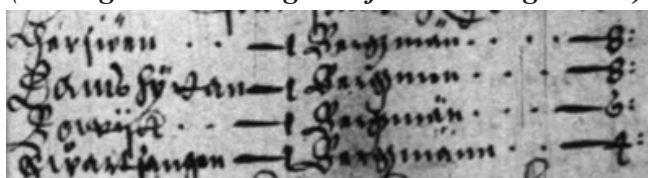
Under "Hyttor" finns ett dokument benämnt "Värmlands bergslag. Bergsmän i Värmland 1653"

Mantalslängden 1633 Svar: A0055917_00008 anger följande hyttor och antal bergsmän:

Hytta	Bergsmän
Hersjön	8 (Hardsjöhyttan)
Damshyttan	8
Bowijk 1	6
Swartsången	4

(Se bergsmannen Huga Olofssons ättlingar sid 9)

Arrendeavtal / Torparkontrakt

Brage Lundström

I föregående nummer av Disponibelt redovisades ett kontrakt mellan ägaren av Frälsehemmanet N:o 1 på 1/4 mantal i Vannaröd, Norra Mellby och Åboen Jon Andersson. Tanken var att även visa på ett "Torparkontrakt". Detta fick lyftas ur tidningen p.g.a. brist på utrymme.

Eftersom många har torpare bland sina anfäder, kanske även torpare på sådana som ägdes av olika bruk. Därför vill vi visa hur ett sådant kunde vara utformat. Efterföljande är utfärdat 1840 mellan Adolf af Forselles, brukspatron på Västra Kolsva hammare i Västmanland och Torparen Anders Löfdahl.

Torparkontrakt

"Med Torparen Anders Löfdahl är följande kontrakt träffadt och avslutadt angående Brukningen af det så kallade Löfdahls Torp under Vestra Kohlsva Bruk. -

- 1. Anders Löfdahl åtager sig, att årligen som Skatt för Torpet vid V. Kohlsva utgöra Etthundra Tjugo mansdagsverken på egen kost. -*
- 2. Att hålla en duglig och arbetsför Dräng som dagligen utom Helgedagar, förrättar dagsverke vid Gården. - För dessa dagsverken med afdrag av Skattedagsverkerna, erhålles af Gården Tolf Schilling Riksgälds för hvarje; likvist äger Torparen att månatligen uttaga En half Tunna Säd, bestående af råg och korn till ett pris af Åtta Riksdal Rglds per Tunna. - Skulle Torparens egit biträde med arbete vid Gården påkallas, bör han sådant emot Tjugufyra Schillingar för dagsverket om Sommaren och Aderton Schill. Rgs om vintern, fullgöra. -*

3. Hustrun åtager sig att årligen utan betalning verkställa spånad till Gården af fem marker Lingarn och Tio marker blångarn. -

4. Anders Löfdahl bör med omsorg vårda Husen samt de derpå varande brister på tak, murar, syllar, fönster, golf, reparera själf, äfvensom väl underhålla gärdesgårdarna. - All nödvändig nybyggnad ansvarar ägaren för. -

5. Vedbrand får endast hämtas af vindfällan qvistar och torr skog. Öfriga gårdsfång samt löftägt fås endast enl. Skogvaktarens utsyning och den sednare endast medelst försigtig toppning. - Ingen näfvertägt får ske på skogen.

6. För alla Utlagor för torpet af vad namn de vara må bliver Torparen själf ansvarig för, - så att jag därmed i ingen måtto besväras. -

Bryter Torparen i någon punkt emot detta kontrakt blir han genast från Torpet afhysd. -

Ad. Af Forselles

W. Kohlsva d. 17 Dec. 1840

And. Löfdahl

med förd hand.

Bevittna

C. Joh. Frisk

A G Åslund

P.S. Förhoppningsvis kommer detta avtal och det "landbondeavtal" Adolf af Forselles tecknade, att läggas ut på Bergslagsrötter under hösten. D.S.

Mellan 1694 - 1700 betalade Olof Larsson i Gammelby, Ramnäs "ränta enligt cronans jordebok" till Ramnäs bruk, för den gård han brukade i Gammelby årligen 7 riksdaler 28 skilling.

Brukets bokföring (en bok) finns på ArkivDigital: Ramnäs socken "Ramnäs bruk G1:6 (1694-1700)" Bild 960/sid 50 visar hans avräkning med bruket.

Utdrag på sid 9 visar att han ibland betalar kontant men ex. 1698 med forning från Norrberke för 5:16 samt året efter med leverans av 7 stigar kol för 10:8. Arrendeavtalet kanske finns på Landsarkivet i Uppsala.

Olof är Christer Svanboms i Sevalla *farmors farmors morfars farfars far*. Han nämns första gången i mantalslängden 1670. Olof och hustrun Margareta torde ha bott i gården A längst upp till vänster enligt kartan från 1727, då sonen nämns. **(forts. sid 9).**

Ramnäs socken Gammelby nr 1 - 4 Laga delning 1727

Nya medlemmar i DIS-Bergslagen

Följande 75 nya medlemmar, sedan föreg. tidning, hälsas hjärtligt välkomna i vår förening!

Medlem	Namn	Ort
6997	Håkan Björklund	BY KYRKBY
13864	Kent Ramström	FAGERSTA
15906	Rune Edvardsson	DEGERFORS
19891	Ronny Fredriksson	SMEDJEBACKEN
23122	Erik Thorsell	SOLLEFTEÅ
25154	Monica Blomberg	ÖSTANSJÖ
27920	Margaretha Lind	VÄSTERHANINGE
30655	Lars-Göran Eriksson	HALLSBERG
33318	Peter Ståhl	ARBOGA
36458	Aino Murholt	VÄSTERÅS
49560	Kristina Bergenhem	DEGERFORS
50854	Berit Pettersson	FELLINGSBRO
51964	Karin Ekbro	LYSVIK
52020	Berit Engström Strand	ÖREBRO
52024	Kurt Karlsson	HAMMAR
52038	Ulf Betshammar	VÄSTERÅS
52040	Bengt Gladh	VÄSTERÅS
52044	Gunilla Göransson	KUNGSÖR
52048	Lena Thilen	HALLSBERG
52050	Lena Öberg	HEDEMORA
52052	Line Lundberg	LILLESTRÖM
52055	Bo Sikdal	VÄSTERÅS
52066	Karin Jonsson	ESKILSTUNA
52067	Göran Jonsson	ESKILSTUNA
52072	Göran Nilsson	KÖPING
52093	Kerstin Edlund	HUSBY-REKARNE
52124	Catrin Björkner	STRÄNGNÄS
52127	Elon Sjöman	ARBOGA
52134	Bengt Kihlström	KARLSTAD
52144	Bengt Löfstrand	ÖREBRO
52145	Birgitta Löfstrand	ÖREBRO
52149	Sonja Skagerud Östlund	SKOGHALL
52153	Börje Boy	STRÄNGNÄS
52160	Kjäll Almgren	ESKILSTUNA
52161	Bengt Wasberg	KARLSKOGA
52162	Leif Lindberg	ARBOGA
52163	Jan Gustafson	ARBOGA
52168	Eva Ansanius	ARBOGA
52169	Tomas Ansanius	ARBOGA
52170	Ulla Thorsell Östlund	SOLLEFTEÅ
52177	Ann-Catrine Svensson	ÅMÅL
52181	Lars Rehnvall	ÖREBRO
52214	Marianne Eriksson	KARLSKOGA
52216	Margaretha Jurstrand	ARBOGA
52270	Kenneth Andersson	ÖREBRO
52272	Per Arne Åberg	LEKSAND
52274	Christina Pettersson	MOTALA
52281	Margaretha Hedman	VEDEVÅG
52290	Jennie Veileby	TÖCKSFORS
52297	Monica Åkesson	SKINNSKATTEBERG
52307	Marianne Nordqvist	ARVIKA
52308	Kjell Karlsson	KUMLA
52316	Maj-Lis Hjälmsroth	ASKERSUND
52326	Hilding Backman	VÄSTERÅS

Medlem	Namn	Ort
52332	Carin Wiberg-Eriksson	KLÄSSBOL
52336	Rigmor Asplund	ESKILSTUNA
52349	Karin Hansson	VÄSTERÅS
52362	Benny Persson	NORA
52367	Ulla-Carin Hofmann	TORSHÄLLA
52370	Lars Berglöf	VÄSTERÅS
52407	Rolf Nyberg	KARLSTAD
52446	Thomas Persson	VÄSTERÅS
52451	Lars Åke Carlsson	AVESTA
52456	Kerstin Modigh	VÄSTERÅS
52463	Thomas Karlsson	ODENSBACKEN
52467	Bert Jansson	KATRINEHOLM
52470	Birgit Hedéen	EKSHÄRAD
52485	Sonja Björklund	MOCKFJÄRD
52527	Kjell Wadelius	VIRSBO
52528	Bengt Nilsson	ÖREBRO
52531	Maria Tingvall	FELLINGSBRO
52533	Ingrid Thomèr	FALUN
52535	Krister Nilsson	ESKILSTUNA
52541	Tommy Akehult	VÄSTERÅS
52547	Johnny Andersson	ÖREBRO

Medlemmar i vårt verksamhetsområde

Bergsl. är medlemmar i DIS-Bergslagen

Dis är de som enbart är med i DIS (Riks)

% andel som är medlemmar i DIS-Bergslagen

Reg./centralort	Bergsl.	Dis	%
Västerås	423	125	77,2%
Örebro 1)	276	319	46,4%
Dalarnas län	204	290	41,3%
KAK 2)	142	53	72,8%
Eskilstuna	133	258	34,0%
Värmlands län	120	385	23,8%
Uppsala 3)	57		
Karlskoga	55	124	30,7%
Sala	43	28	60,6%
Enköping 3)	28		
Fagersta	26	15	63,4%
Katrineholm 4)	15	88	14,6%
Övriga regioner	150		
Utlandet	7		
Summa	1 679	1 685	49,9%

Medlemstotal 3 364

Familjemedlemmar 35 9 79,5%

1) Omfattar hela Örebro län utom Karlskoga

2) KAK / Köping, Arboga, Kungsörs kommuner

3) Tillhör DIS Östs område (Stockholm)

4) Tillhör DIS Filbyter (Östergötland)

Välkommen till Bergslagsrötter!

På Bergslagsrötter hittar du material från föreningar i samverkan i bergslagsområdet.

Bergslagsrötter ”www.genealogi.se/bergslagen” har ett nytt dokument om Bråfors bergsmansby under ”Bruk” och ”Norberg”.

Dokumentet gjordes inför en guidad resa från Västerås förbi alla bruk vid Kolbäckån upp till Bråfors. Där studerades de berömda vägg- och takmålningarna som ägarna av bergsmansgården, familjen Brate, lät utföra.

Folklivsforskaren och runologen Erik Brates (som är född i Bråfors) kända hustru Fanny Brates mest berömda målning gjordes i stora salen på övre planet i bergsmansgården.

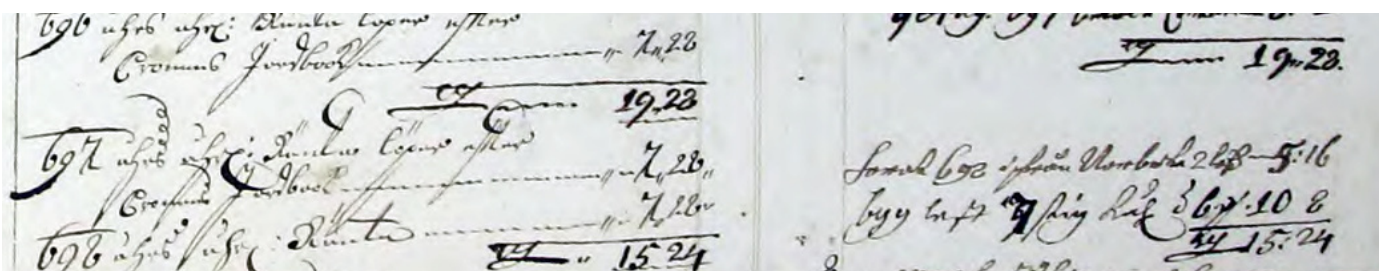
På tavlan som heter ”Namnsdag” kan man se en väggmålning. Den finns avbildad på denna tidnings framsida, där även bergsmansgården finns fotograferad. Fanny Brate anses ha inspirerat Carl Larsson till hans målningsstil.

Fotot nedan visar en av väggmålningarna, som alla har bibliska motiv.

Forts från sid. 7

Utdraget nedan visar delar av Olof Larssons betalning av arrendet till Ramnäs bruk. Källa: brukets bokföring på ArkivDigital: Ramnäs socken ”Ramnäs bruk G1:6 (1694-1700) Bild 960 / sid 50”.

Tematräffar/höstmöte i Västerås

Söndagen den 5 oktober 2014 kl. 15.00
på Culturen i Västerås (karta på sidan 11)
i ABFs lokaler en trappa upp (vänster)

Databasstädning mm

Jan Wallin, Örebro visar hur man håller ordning i sin dator med många program och databaser.

Söndagen den 30 november 2014 kl. 15.00
på Culturen i Västerås (se vidare sid 11)

Höstmöte

Efter mötet planeras presentation om Krigsarkivet och vad man kan hitta där.

På grund av Dis funktionärsöverläggning i Linköping sista helgen i oktober, då Dis alla närmare 100-talet funktionärer träffas, kommer vi bara att ha två tematräffar i Västerås.

Tematräffar i allmänhet

Planeringen av tematräffar pågår för närvarande på de orter där vi har sådana. Se vidare vår hemsida www.dis-bergslagen.se

Forts från sid. 6

Bergsmannen Hugu Olofsson i Svartsången, Kroppa är anfader till Fredrik Svensson i Västerås, vars farfar kom från Kristinehamn. Fredrik är bl.a. aktieägare i Ramnäs kättingsfabrik och ägare av Svanå herrgård, byggd av grevinnan Ebba Brahe.

Hugu är även anfader till Margareta Lund i Arboga, född Duberg i Örgryte, vars farmors farfar var bergsmannen Petter Persson i Brännbacken. Karl-skoga. Hugu Olofsson nämns i Boskapskattelängden 1635, Svar bildid: A0052682_00104

Arkivens dag! 8 November 2014

Arkivens Dag infaller alltid andra lördagen i november, i år lördagen den 8 november.

I hela landet bjuder arkiven på fullmatade program med utställningar, visningar, föreläsningar och andra aktiviteter. Ofta samverkar man med bibliotek, hembygdsföreningar och släktforskare. **Årets tema är orostid.**

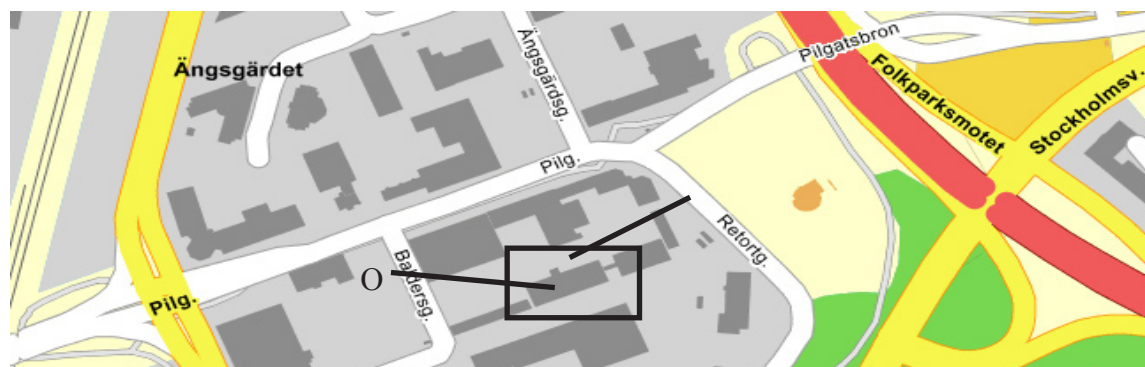
Önskar någon släktforskarförening i vårt verksamhetsområde medverkan från DIS-Bergslagen, så hör av er till styrelsen. Vi har ett antal PC-projektorer som våra kontaktpersoner disponerar. Vi har även färdiga PowerPoints med presentation av Dis och Disgen/Google Earth, släktböcker m.m. som man kan få.

DIS-Bergslagens lokal i Västerås

Välkommen om du vill ha hjälp i olika släktforskningsfrågor och Disgen. Vi har öppet följande onsdagar från kl. 17.00:

**10 och 24 september, 8 och 22 oktober,
5 och 19 November, 3 december.**

DIS-Bergslagens handledningar på vår hemsida!

Vi har ett kontinuerligt tillskott på nya medlemmar, vilka antagligen har ett visst behov av hjälp. Därför har vi ett eget arkiv på vår hemsida med handledningar.

Även den som hållit på några år kanske hittar något nyttigt i detta arkiv. Ex på handledningar är:

- Gör ett Disbyt-utdrag
- Gedcom-export och import
- Funktionen kartan
- Porträtt och Bilder

För DG 8.2 har vi t.ex:

1. "Att komma igång med Disgen 8.2"
2. "Hur man lägger in en karta i DG 8.2"
3. "Livslinjer och levnadsbanor i DG 8.2"
födelse, flyttningar/bosättningar och begravd
4. "Inställningar för Sidindelad Antavla 4 generationer
med 4 rader per person"
5. "Antavla i grafisk form, med eller utan foton"
6. "Hur man snabbt och enkelt registrerar personer i
Disgen"
7. Att göra fotokollage i Excel

Kolla hemsidan, där du kan hitta värdefull information!

Vi fortsätter med "Öppet hus" i ABF:s utbildningscenter på Pilgatan 8 D i Västerås, då intresset varit stort med många besökare.

Vi disponerar ett antal datorer med bredbandsanslutning, fikarum med kaffeautomat, toaletter m.m.

DIS-Bergslagens värdar har även egna datorer med olika abonnemang. Du kan ta med egen dator för hjälp med ditt eget material. Personal finns där mellan 17.00 - 19.00 (vid behov längre, dock längst till kl. 20.00)

Om porten skulle vara låst när du kommer finns ett anslag vid ingången med telefonnummer som du kan ringa och då kommer någon av våra värdar och öppnar.

Adress: ABF Vux Pilgatan 8 D, 721 30 Västerås. Infart från Retortgatan (snett emot Max).

Det går även parkera vid Coops p-platser (vid Baldersgatan O)

DIS-Bergslagens Höstmöte

Söndagen den 30 november 2014 kl. 15:00 i Culturen, Sintervägen 6, Västerås

Vid höstmötet skall, enligt § 9 i stadgarna, följande ärenden behandlas:

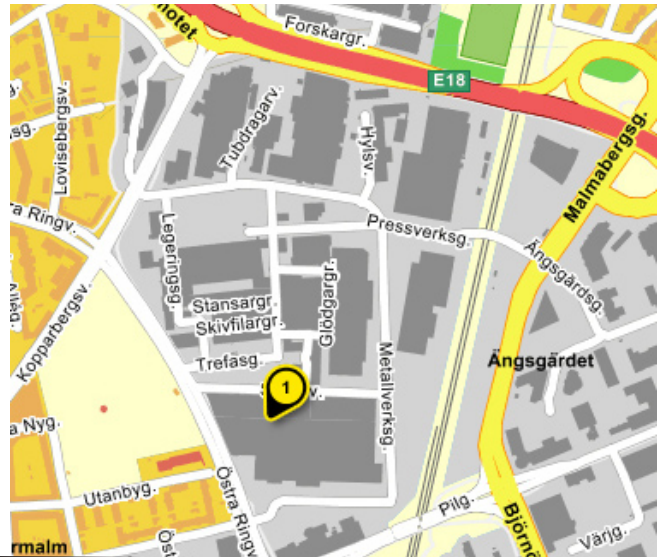
- a Val av ordförande och sekreterare för mötet.
- b Val av två personer, tillika rösträknare, att jämte mötesordförande justera protokollet.
- c Fråga om mötet är behörigen utlyst.
- d Fastställande av föredragningslista.
- e Styrelsens förslag till medlemsavgifter.
- f Styrelsens förslag till budget för 2015.
- g Övriga ärenden.

Vägbeskrivning för den som kommer med bil:

Åk in mot centrum från E 18 ex. vid Emausmotet fram till Cityringen. Utmed cityringen, i den östra delen, dvs Östra Ringvägen ligger Culturen.

Utanför finns P-platser med parkeringsautomater.

Efter mötet skall vi ha ytterligare aktivitet. Information om programpunkt kommer att anges på vår hemsida och genom gruppmail.

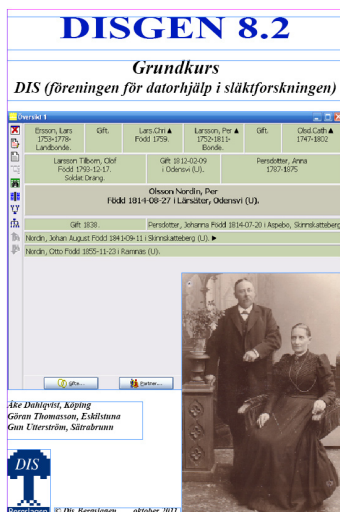
Släktforskarlagarna i Karlstad 29-31 aug 2014

Besök DIS-Bergslagens monter vid Släktforskarlagarna. Vi kommer att sälja våra kursböcker i Disgen 8.2 (vilka kan användas vid kurser men även vid självstudier och förkovran) samt en del andra häften. Vi kan även hjälpa till vid frågor om Disgen.

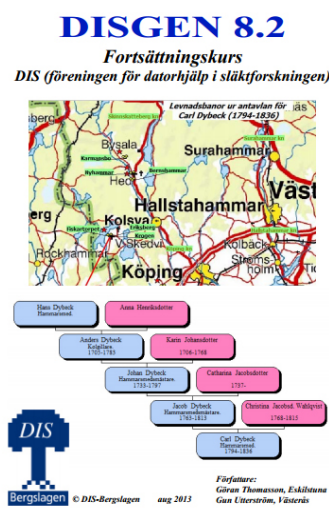
Disgen 8.2 Grundkurs (170 sid, 200 kr)

Kan beställas genom insättning av 200 kr plus porto på 69 kr d.v.s 269 kr på DIS-Bergslagens konto. För beställning av fler ex. kolla vår hemsida.

Disgen 8.2 Fortsättningskurs (114 sid, 175 kr)

Kan beställas genom insättning av 175 kr plus porto 69 kr d.v.s 244 kr på DIS-Bergslagens konto. För beställning av fler ex. kolla vår hemsida.

DIS-Bergslagens
plusgirokonto:
1175499-1

Kom ihåg att ange
namn och adress.

Innan mötet påbörjades och alla sittplatser i lokalen fylldes, vid Folkare Släktforskarförenings årsmöte i Avesta den 31 mars studerade man flitigt nummer 1-2014 av Disponibelt. Brage Lundström berättade före årsmötet om "kändisar" han forskat om med anfäder från Bergslagen. De mest kända är bl.a. Maud Adams, Liza Marklund, Rickard Dybeck, Gabriel Wikström och några flera. På bilden saknas ordf. Birgitta Larhm och Barbro Vikström.

Vid Tematräff i Örebro den 2 april 2014 om "Svars nya hemsida" inledde Jan Wallin, Örebro med att visa hur man orienterar sig på den nya hemsidan. Därefter visade Brage Lundström på exempel vad man kan hitta på Svars, Riksarkivets och Lantmäteriets hemsidor. Ex. visades var från Jordeböcker, Mantals- och Boskapsskattelängder, Älvsborgs lösen och de storskaliga kartorna på RA:s hemsida. På bilden saknas Jan Wallin och bildens fotograf, Brage Lundström.